

Sygn. akt: I C 1048/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Robert Wysocki
Protokolant:	sekretarz sądowy Paulina Barwińska

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2018 roku w Człuchowie

sprawy z powództwa (...) (...)

przeciwko B. T. (1)

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda (...) (...) na rzecz pozwanej B. T. (1) kwotę 3.617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600,00 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1048/17 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) (...) z siedzibą w W., wniósł o zasądzenie od pozwanej B. T. (1) kwoty 14.966,27 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 8.580,00 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz z odsetkami umownymi od kwoty 6.386,27 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że pozwana w dniu 16 czerwca 2009 r. zawarła z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której pozwana otrzymała określoną kwotę pieniężną, jednocześnie zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach określonych w umowie. Pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania wobec czego umowa została wypowiedziana, a kwota należności głównej stała się w całości wymagalna wraz z kwotą odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia.

W dniu 9 grudnia 2011 roku (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. dokonała przelewu przedmiotowej wierzytelności na rzecz (...) (...) z siedzibą w W. cedując na jego rzecz całość praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej przez stronę pozwaną z wierzycielem pierwotnym.

Powód wezwał pozwaną do zapłaty wierzytelności, którą nabył na podstawie w/w umowy cesji.

W dniu 29 września 2017 roku Referendarz Sądu Rejonowego w Człuchowie wydał nakaz zapłaty, którym nakazał pozwanej B. T. (1), aby zapłaciła na rzecz powoda (...) (...) z siedzibą w W. kwotę 14.966,27 zł (czternaście tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt sześć złotych dwadzieścia siedem groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty

8.580,00 zł (osiem tysięcy pięćset osiemdziesiąt złotych) od dnia 25 września 2017r. do dnia zapłaty, odsetkami umownymi od kwoty 6.386,27 zł (sześć tysięcy trzysta osiemdziesiąt sześć złotych dwadzieścia siedem groszy) od dnia 25 września 2017r. do dnia zapłaty, w wysokości 10% w stosunku rocznym, a w razie zmiany wysokości stopy kredytu lombardowego NBP- z odsetkami stanowiącymi czterokrotność wysokości tych odsetek, nie więcej jednak niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, a nadto nakazał pozwanej zapłatę kwoty 2.492,00 zł (dwa tysiące czterysta dziewięćdziesiąt dwa złote) tytułem kosztów procesu, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniosła w tym terminie sprzeciw.

W dniu 18 grudnia 2017 roku pozwana reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty i podniosła zarzut przedawnienia roszczenia i oddalenia powództwa w całości.

W odpowiedzi na sprzeciw pełnomocnik powoda podtrzymał pozew w całości i wniósł o zasądzenie roszczenia tak jak w pozwie.

Na rozprawie w dniu 13 marca 2018 roku pełnomocnik pozwanej podtrzymał zarzut przedawnienia.

Sądu ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 czerwca 2009 roku pozwana B. T. (1) zawarła z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Na podstawie tej umowy Bank udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 6.600,00 zł, którą zobowiązała się zwrócić na warunkach określonych w umowie. Pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania wobec czego umowa została wypowiedziana, a kwota należności głównej stała się w całości wymagalna wraz z kwotą odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia.

bezsporne - umowa pożyczki gotówkowej z dnia 16/06/2009r. k. 31-33, wezwanie do zapłaty i wypowiedzenie umowy z dnia 21 kwietnia 2010 roku k.29-30

Z uwagi na fakt, iż pozwana B. T. (1) nie wywiązała się z warunków przedmiotowej umowy, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystawiła w dniu 22 lipca 2010 roku bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko dłużnicze B. T. (1) na łączną wymagalną kwotę 6.898,35 zł. Bank zwrócił się do Sądu Rejonowego w Człuchowie z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności wystawionemu przez siebie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Postanowieniem z dnia 24 lutego 2011 roku wydanym w sprawie I Co (...) Sąd Rejonowy w Człuchowie nadał temu tytułowi klauzulę wykonalności na rzecz (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W..

bezsporne - bankowy tytuł egzekucyjny zaopatrzone w klauzulę wykonalności wraz z postanowieniem Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 24/02/2011r. wydanym w sprawie I Co (...), k. 25-28

Na podstawie otrzymanego tytułu wykonawczego pierwotny wierzyciel (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wszczął postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) przeciwko dłużnicze B. T. (1) u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie.

bezsporne – pieczęć komornika na I tytule wykonawczym, k.26

W dniu 9 grudnia 2011 roku (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarła z (...) (...) z siedzibą w W. umowę sprzedaży wierzytelności, której przedmiotem była m.in. wierzytelność przeciwko pozwanej B. T. (2).

dowód: umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 9/12/2011r. k. 14-24 wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji k. 34

Pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 25 września 2017 roku.

porównaj: stempel pocztowy na kopercie zawierającej pozew k. 43

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód wywodził swoje roszczenia z nabytej na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 9 grudnia 2011 roku przysługującej (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., powstałej w wyniku nie wywiązania się przez pozwaną z warunków umowy pożyczki gotówkowej zawartej z tym bankiem w dniu 16 czerwca 2009 roku. Co prawda pozwana B. T. (1) nie kwestionowała faktu, że była zobowiązana w stosunku do banku z tytułu przedmiotowej umowy bankowej, jednak podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

Zarzut podniesiony przez pozwaną jest najdalej idącym zarzutem, który w pierwszej kolejności podlegał rozpatrzeniu.

Z dołączonej do akt niniejszej sprawy umowy pożyczki gotówkowej wynika, iż umowa ta została zawarta w dniu 16 czerwca 2009 roku, jednak z uwagi na fakt, iż pozwana nie wywiązała się z warunków przedmiotowej umowy, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., w dniu 21 kwietnia 2010 wysłała do pozwanej wypowiedzenie umowy a w dniu 22 lipca 2010 roku wystawiła stwierdzający wymagalność całego roszczenia bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko pozwanej i zwróciła się do Sądu Rejonowego w Człuchowie o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności na swoją rzecz. Postanowieniem z dnia 24 lutego 2011 roku wydanym w sprawie I Co (...) Sąd Rejonowy w Człuchowie nadał klauzulę wykonalności przedłożonemu przez Bank bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Na podstawie otrzymanego tytułu wykonawczego pierwotny wierzyciel wszczął postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 117 kc, z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu, przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne (§2). . Podkreślić przy tym należy, że w myśl art. 513 § 1 k.c dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

W przedmiotowej sprawie powód niewątpliwie dochodzi roszczenia majątkowego – domaga się bowiem zasądzenia na jego rzecz od pozwanej kwoty 14966,27 zł wraz z odsetkami. Zgłoszone przez powoda roszczenie nie jest objęte żadnym wyjątkiem od zasady przedawniania się roszczeń majątkowych.

Terminy przedawnienia roszczeń majątkowych reguluje przepis art. 118 kc (stanowiący *lex generalis*), który wskazuje, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Roszczenie dochodzone przez powoda bez wątpienia związane było z prowadzoną przez (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. działalnością gospodarczą, a zatem termin przedawnienia tego roszczenia wynosi 3 lata. Jak wynika z treści przepisu art. 120 § 1 kc, bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Wymagalność jest to stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Roszczenia mogą uzyskać przymiot wymagalności w dniu oznaczonym przez ustawę lub przez czynność prawną, albo wynikającym z właściwości zobowiązania. W doktrynie określa się wymagalność jako stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Jest to stan potencjalny, o charakterze obiektywnym, którego początek zbiega się z chwilą uaktywnienia się wierzytelności. Stanowi to początek biegu przedawnienia.

Natomiast bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju, albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia lub zabezpieczenia (art. 123 § 1 k.p.c.) oraz przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Przerwanie biegu terminu przedawnienia wyłącznie może wynikać z zachowania wierzyciela lub dłużnika. Przyczynami przerwania biegu terminu przedawnienia mogą być zarówno zdarzenia (czynności) w znaczeniu materialnoprawnym (uznanie roszczenia), jak i o charakterze procesowym (wniesienie powództwa w celu dochodzenia roszczenia).

Przedawnienie jest instytucją prawa bezwzględnie obowiązującego (*ius cogens*) i regulujące je przepisy nie mogą być uchylone lub zmienione wolą stron – zgodnie z treścią przepisu art. 119 kc, terminy przedawnienia nie mogą być skracane ani przedłużane przez czynność prawną.

Należy zauważyć, iż zgodnie z treścią przepisu art. 117 § 2 kc sam upływ terminu przedawnienia nie wywołuje skutku przedawnienia, lecz powoduje powstanie po stronie tego, przeciw komu przysługuje roszczenie, uprawnienia do uchylenia się od jego zaspokojenia. Dotyczy to nie tylko roszczenia głównego, ale i odsetek za opóźnienie (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10.11.1995r., III CZP 156/95). Ten przeciwko komu roszczenie przysługuje, zachowuje pełną swobodę korzystania z przedawnienia, chyba że po upływie terminu przedawnienia, zrzeka się tego zarzutu. Pozwana w niniejszej sprawie nie zrzekła się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy nie można pominąć uchwały z dnia 9 czerwca 2017 roku sygn. III CZP 17/17, w której Sąd Najwyższy stwierdził wprost, iż wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza nie będącego bankiem.

W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy odniósł się do dotychczasowych poglądów odnośnie korzystania przez nabywcę wierzytelności z przerw biegu przedawnienia wynikających z podjęcia określonych czynności na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego. Powołał uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16 (OSNC 2017, nr 5, poz. 55), której wnioski zostały podzielone przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 października 2016 r., III CZP 60/16 (nie publ.). Orzeczenia te wyrażają ogólną myśl, że przerwa biegu przedawnienia wynikająca z dokonania czynności związanych z bankowym tytułem egzekucyjnym odnosi skutek wyłącznie wobec podmiotu, który mógł wystawić ten tytuł i dochodzić na jego podstawie roszczeń. W konsekwencji, jeżeli nabywca wierzytelności nie może posługiwać się bankowym tytułem egzekucyjnym, przerwa biegu przedawnienia nie odnosi wobec niego skutku; z chwilą przeniesienia wierzytelności traktuje się ją tak, jak gdyby nie miała miejsca. Konkluzja ta została sformułowana przez Sąd Najwyższy w odniesieniu do wniosku o wszczęcie egzekucji jako zdarzenia przerywającego bieg przedawnienia, można jednak odnosić ją także do innych czynności procesowych, których podstawę stanowi bankowy tytuł egzekucyjny, w tym do wniosku o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności. Skutki przerwy biegu przedawnienia wywołanej przez zbywcę wierzytelności odnoszą się z zasady także do cesjonariusza. Nabywa on wierzytelność w takim kształcie, w jakim przysługiwała ona zbywcy, także pod względem "stanu" jej przedawnienia. W konsekwencji, jeżeli bieg terminu przedawnienia uległ przerwaniu, cesjonariusz - wstępując w sytuację, w której w chwili zbycia wierzytelności pozostawał cedent - zostaje objęty skutkami tej przerwy.

Zdaniem Sądu Najwyższego ogólne reguły nie mają zastosowania do przerwy biegu przedawnienia, która została spowodowana dochodzeniem roszczenia na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego. W odniesieniu do tego tytułu zachodzi wyjątek od zasady, zgodnie z którą nabywca wierzytelności przejmuje ją w takiej postaci, w jakiej przysługiwała ona zbywcy. Jeżeli podstawę przerwy biegu przedawnienia stanowiła czynność związana z bankowym tytułem egzekucyjnym, skutki tej przerwy są uzależnione od charakteru podmiotu, który nabył wierzytelność. Może on powołać się na przerwanie biegu przedawnienia przez cedenta jedynie wtedy, gdy sam może posłużyć się w obrocie bankowym tytułem egzekucyjnym. Przemawiają za tym stanowiskiem zarówno względy konstrukcyjne, jak i aksjologiczne; bankowy tytuł egzekucyjny, będąc przywilejem dostępnym jedynie wybranej grupie wierzycieli, nie może być stosowany w nadmiernie szerokich granicach, tj. służyć także innym podmiotom, którym ustawodawca nie przyznał możliwości posługiwania się takim tytułem. Założenie to wzmacnia argumentacja, oparta na uznaniu przez Trybunał Konstytucyjny regulacji dotyczącej bankowego tytułu egzekucyjnego za sprzeczną z Konstytucją (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r., P 45/12, OTK-A Zb.Urz. 2015, nr 4, poz. 46).

Reasumując Sąd Rejonowy stoi na stanowisku, że przerwanie biegu przedawnienia na skutek wszczęcia postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności jest związane tylko z podmiotami uczestniczącymi w tym postępowaniu i na podstawie tego tytułu, w granicach ukształtowanych klauzulą wykonalności. Powód jako nabywca wierzytelności niebędący bankiem nabył wprawdzie wierzytelność tożsamą z wierzytelnością (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., lecz nie wszedł w sytuację prawną zbywcy

wywołaną przerwaniem biegu przedawnienia i jego rozpoczęciem na nowo. Wszelkie czynności podejmowane przez poprzednika prawnego powoda, którym był Bank w celu wyegzekwowania należności przerywające bieg terminu przedawnienia nie mogą być zarachowane na konto obecnego wierzyciela nie będącego bankiem.

Mając powyższe na uwadze trzeba stwierdzić, że trzyletni termin przedawnienia dochodzonego roszczenia upłynął przed wniesieniem pozwu, wobec czego podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia powoda musiał być uznany za zasadny.

W tym stanie, na podstawie powołanych przepisów, Sąd powództwo oddalił.